

OVIDIU

PRIMA

REVISTĂ LITERARĂ DOBROGEANĂ

APARE LUNAR

Redacția și Administrația: Str. DECEBAL 5

Director, PETRU VULCAN

ABONAMENTUL

Un an în țară . . . Lei 6 Un an străinătate Lei 10
 Jum. an " Lei 3 Jum. an " Lei 5

UN NUMĂR 50 BANI

SUMARUL

Groparul (versuri). **N. Rădulescu-Niger.** — Glasul Adevărului. **A. C. Cuza.** — Cântec (versuri). **Cruțu-Delasăliște.** — Zuleica (versuri). **Nuși Tului.** — Legea nouă (nuvelă). **Rădulescu-Niger.** — Viața Geto-Dacilor (versuri). **Florian I. Becescu.** — Din literatura clasică (trad.). **Jeșeanu.** — Cronica Științifică (Studiul înzăpezirilor de Cale Ferată). **Inginer Opran Potârcă.** — Gustul rafinat al d. Hop est... și opera sa (umoristice). **Hic-âsta-de.** — Mișcarea literară. — Ilustrațiuni.

CONSTANȚA

TIPOGRAFIA „OVIDIU” H. VURLIS

1903

Colaboratorii Revistei „Ovidiu“

A. C. Cuza, Rădulescu-Niger, Florian J. Becescu, Nuși Zuliu, G. Murnu, G. Zutoveanu, J. Dușcian, Opran Potârcă, D-na Nusy P. Vulcan, Dem. D. Stoianescu, P. Danielescu, Grușu-Delasăliște, Eleonora J. Predescu-Mour, N. C. Sari, Șt. Zușescu, Renert, C. Brădeșanu, N. Pecetescu, Alin, Marcelina.

MULȚUMIRE

Aducem călduroasele noastre mulțumiri persoanelor mai jos notate, cari au bine-voit a ne trimite costul abonamentului pe anul 1903 după cum urmează :

Pe un an

General Vasiliu Nasturel, Loco
D-șoara Nella Ștefanescu, Craiova
P. S. S. Valerian Chiriță, Sf. M-lie B-resci
Inginer Opran Potârcă, Buzău
An. Th. Cheale, farmacist, R.-Vâlcea
G. M. Cosmescu } T.-Măgurele
G. Moscu, avocat }
Paun Niculescu, primar }
Mihail Nediu } Asarlâc
Enciu Anghel }
Lt. Mateescu Ion, Bacau
G. Budac, Gârlița
An. G. Hrițcu, Lipnița
V. G. Hrițcu, Dorohoi
Onor. Clubul civil Ovidiu, Loco
" Clubul Comercial, "
" Direcția Hotel Carol I "
D. Oranescu "
Paspati "
Virgil Andronescu, "

Pe șase luni

C. Vidrașcu, Carol I
Arghiropol, Asarlâc
A. Trifoescu } T.-Măgurele
M. Videscu }
A. Anagnosti
D-șoara Zoe Pârvolescu
C. Antonescu
Iorgu Dobrescu } Cuzgun
Ion P. Voiculescu }
Sabaresi, Buzău }
G. Popescu, Caranlâc
Vagner Otto, Loco
N. Sari, "
Mihailof, "
Tanasescu "

APEL

Facem un călduros apel tuturor stimaților noștri abonați din comunele Dobrogei, din țară, Sofia și Monastir (Turcia), să bine-voiască a ne înainta costul abonamentului de **6 Lei** cu care ni se va înlesni puțința de a merge înainte, căci singurul capital material al revistei **Ovidiu** este sprijinul abonaților noștri.

Prezența unor literați distinși, și vechi publiciști, ca D-nii A. C. Cuza, Niger, G. Murnu, Becescu, Dușcian, Nuși Tuliu în rîndurile noastre, e o dovadă că „**Ovidiu**“ a isbutit să creeze un curent sănătos în Dobrogea și că acum când marea parte din reviste au dispărut din nenorocire, credem că **Ovidiu** merită toată atențiunea, toată dragostea românilor de pretutindeni. — Să facem din el o tribună de lumină și un focar de patriotism! — Energia și entuziasmul nu ne lipsește — avem nevoie însă de sprijinul acelor ce ne-au susținut până acum. Numele acestora îl vom insera în cartea ce o avem în preparație și care se va publica în curînd.

REDAȚIA

Cererile de abonament se plătesc înainte înaintându-se prin mandat poștal **Lei 6** pe adresa :

D-lui **Petru Vulcan**, Constanța.

Numere de probă nu se expediază de cât în schimbul sumei de **50** bani.

Toți D-nii cari au primit No. 1, neresituindu-l, se considera ca abonați.

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

Director fondator: PETRU VULCAN

GROPARUL

Groparul, — om și ei, firește,
Menit să-și aibă groapa lui, —
Nepăsător se pregătește
Să sape groapa oare-cui.

Din ochi măsoară cât se cere
Să 'ncapă liber un sicriu; —
Căci s'a deprins, — și ce plăcere
Când dă dovadă mai târziu!

Lopata-î stă la îndemână,
Și de-a voi, un tirnăcop.
Hei! câte gropi, pe săptămână!...
Doar moartea este vieții scop!

Nepăsător, așa-î din fire,
Dar filosof, adese-orî:
Lușige-o dată cu pornire:
„Ce? par'că e vr'un greu să mori?“

Aruncă 'n preajmă o lopată
De țărână, bulgăre ori grunți:
„O boală grea... și moartea 'ndată!
„N'alege mari ori mai mărunți!“

În dreapta lui mormănul crește;
Pământu-î negru și lucios,
Iar groapa iute s'adincește:
„Alege însă din prisos“.

E soare 'n jur. Pe groapă însă
A morței umbre par'că trec:

„E multă lume și prea strînsă...
„Mulți pătimesc, pușini petrec...“

Se lasă 'n groapă și aruncă
De jur în jur pământ acum:
„Dar de petrec, ori trag, la muncă,
„Vin tot pe-un drum, se duc pe-un drum“.

Acum, de fel nu se mai vede,
Lopata numai, țerna 'n sbor...
„Să-mi fie milă? zău, n'aș crede...
„Ba da: când copilașii mor...“

O clipă, două... Ce e oare?
Lopata nu sclipește 'n sus...
Se odihnește? Nu. Îl doare
Ceva, și stă pe gânduri dus...“

Din ochi mari lacrimi i se lasă
Pe-obrazul trist. 'Și-a amintit
C'a scos și el, mai an, din casă
Un mort: pe pruncul lui iubit!

Vru, el să-î sape locuința
Eternăi păci, dar i s'a strîns
Alăta jale, că voința
I s'a topit în foc de plâns...

Și nu e, pentru prunci, în stare
Ca să mai sape gropi d'atunci...
De-ar fi pe voia-i, Doamne mare,
N'ar mai muri în lume prunci!

N. Rădulescu-Niger

Glasul Adevărului^{*)}

Priviți la țara aceasta în care de veacuri ne desfășurăm existența. Uitați-vă la munții cei acoperiți cu păduri nestrăbătute, cari ridică cu sumeție vârfurile lor până la înălțimea cerurilor, martorii suferințelor noastre, prietenii singuri cari ne-au adăpostit în vremuri de nevoie. Vedetți cum și astăzi ei caută să ne vină în ajutor, revărsându-ne belșugul avuțiilor lor miniere. Coborâți-vă către dealurile înflorite cu livezi și cu vii; străbateți, de-alungul râurilor, prin văile cu finețe mirositoare și cu pajisti înverdate, până la regiunea pământului negru, cel mai de preț din darurile pe cari ni le-a făcut natura; ajungeți până la marginile Dunărei, calea cea pururea mișcătoare a tuturor bogățiilor pământului nostru, și mergeți până la gurile ei, cari copriind pescăriile cele mai bogate ale continentului; opriti-vă în sfârșit, la malul mării, a *mării libere*, care ne pune în legătura cu toate popoarele lumii și întrebați-vă: *poate să fie o țară mai mândră, un pământ mai fertil, o regiune mai bine așezată și mai îndemânată, pusă pare-că aume între răsărit și apus, ca să servească de loc de întâlnire tuturor bunătăților lor și să se folosească de dinsele?*

Și apoi de la priveliștea mareață ce ne-o înfațisează țara în care trăim, *să ne întoarcem privirile către jertfele ce-a costat dobândirea ei.*

Să resfoim paginile însingurate ale istoriei. Să ne amintim începuturile vieții noastre naționale. Să ne gândim la acei Voievozi viteji:

„Descalicatori de țară datatori de legi și datini
Ce cu plugul și cu spada au întins moșia noastră
De la munte până la mare și la Dunărea albastră”.

*) Ast-fel intitulăm acest admirabil fragment din lecția de deschidere a cursului de economie politică de la facultatea din Iași, curs predat de eminentul profesor și mare patriot. **A. C. Cuza**, numit de curând membru coresp. al Academiei Române.

Câte suferințe nu-au trebuit să îndure părinții noștri pentru a ne lăsa o *patric*, în care să ne putem adăposti! Câtă muncă nu s'a cerut de la noi, pentru ca dintr'un pământ pustiu, acoperit cu mlaștini și cu păduri ce serveau de adăpost numai fiarelor, să scoatem o țară de cultură în care omul să-și facă așezarea lui!

Câte șiroae de sînge nu au trebuit să curgă, câte trupuri de flăcăi nu au albit câmpurile aceste, cădend jertfa pentru a frînge năvălirea neamurilor ce roiau de pretutindenî cercându-ne cu robia, lacomi să ne răpească comoara neprețuită ce o agonisiseam cu atîta trudă!

Și la această muncă uriașă, la jertfele noastre pentru cultura obștească și pentru apărarea civilizației în contra barbariei amenințătoare, nimeni nu a venit să contribuie. De piepturile noastre s'aun frînt puhoaietele vrajmașilor omenirei, și *prin noi inși-ne*, cu muncă rodnică, cu vitejie și cu înțelepciune am întemeiat o cultură proprie, *românească*, o țară de sine stătătoare, care e *a noastră, a Românilor*, și în care *numai noi* avem dreptul să existăm, ca națiune.

Și acum, de la această mareață privești a țării în care sîntem așezați, către starea în care se găsește poporul român din România liberă, la începutul secolului în care trăim.

La țară, în cele mai multe locuri, o populație săracă și obijduită, lipsită de binefacerile unei culturi mai îngrijite, lasată la discreția unei administrații pururea improvizate, care se schimbă după întâmplările unei politici nestatornice, și încăpută pe mâna unor arendași fără suflet și a cărciumarilor lacomi de câștig, își manifestă strîmtoarea ei în lipsa de hrană, care o bântue; în revoltele ei periodice; în boalele și epidemiile cari o seceră și cari fac ca, autoritățile noastre sanitare să ne vorbească cu îngrijire de *degenerarea poporului român*.

(A se vedea conferința Profesorului Dr. V. Babeș, „Regenerarea poporului român” ținută la Ateneu în 26 Noembrie 1900 și apărută în *Convorbiri Literare*. Anul XXXV Ianuarie 1900. Pag. 45).

La orașe, mizeria și degenerarea populației bastinașe e încă și mai desăvârșită. Comerțul și industria, cele două ramuri de existență ale clasei orașenești, au încaput în mâinile veneticilor.

Clasa de mijloc se desnaționalizează pe zi ce merge, amenințând ca supremația politică să treacă în scurtă vreme, din mâinile Românilor, în mâinile streinilor neasimilabili, o dată cu supremația economică, care nu ne mai aparține. Constatarea eminentului economist trebuie să ne pue pe gânduri. N. R.)

România, pare că a ajuns canalul de scurgere, *Cloaca maximă* a tuturor necurațeniilor etnice, iar Românul nu mai e în stare să se hrănească, cu munca lui cinstită, în țară la dînsul — și *ptere!*

Această stare dureroasă de decădere economică se oglindește în adevăr, în *datele statistice*, cari ne învederează fenomenul uimitor că, de ani de zile, populația românească prin unele locuri se stînge, *pe aiurea abia se mai reproduce*, pe când streinii se înmulțesc pretutindeni:

„Acest fapt, zice *Doctorul V. Babeș**), ne arată pe de o parte ce condițiuni extra-ordinar de favorabile prezintă solul românesc pentru înmulțirea populației și de alta, câte păcate trebuie să se fi comis din partea acelor cari ar trebui să garanteze prosperitatea și progresul populației, pentru ca tocmai populațiunea predominantă să degenereze, pe când cea streină să se înmulțească într'un mod îngrijitor”.

În sfîrșit dacă cercetăm *socotelile statului*, vedem cu uimire că gospodăria lui, care are ca rezultat vădit stingerea poporului ce l'a creiat, e atît de costisitoare

în cât dările cele multe nu ajung pentru acoperirea cheltuelilor.

Statul, înglodat în datorii, se luptă cu criza financiară, ca omul în agonie cu moartea, vădînd înaintea ochilor spectrul hidos al comisiunei de control asupra finanțelor țarei.

Să ne fie oare această zugrăvire în culori negre numai o exagerare de sentiment, menită să ne dea emoțiuni artistice? Am voi să fie. Din nenorocire simțim cu toții că ea este icoana adevărată a realității triste în care trăim.

În fața unor *fapte* atît de dureroase, care ne ating de aproape, se naște întrebarea, la care trebuie să răspundem, pentru că de la acest răspuns depinde viitorul nostru: care este *explicațiunea* stărei în care am ajuns; care *cauza* sau cauzele, cărora ea se poate atribui?

Fară a intra în vre-o cercetare amănunțită a împrejurărilor noastre, în teorie generală, servindu-ne de cele spuse mai înainte, vom zice că, pentru ca să ajungem în halul acesta, a trebuit numai de cât să se calce *legile* și să se nesocotească, sau să ne lipsească *factorii*, care stăpînesc populația umană în raport cu mijloacele ei de existență. Altă explicațiune nu poate fi.

Dar cum a fost cu putință ca aceste legi și acești factori, de o însemnătate atît de mare, să fie nesocotiți și să ajungem astfel la marginea prăpăstiei?

Știind că *economia politică* este tocmai știința chemată să determine legile și factorii cari stăpînesc populația umană în raport cu mijloacele de existență, noi vom dice că, o asemenea procedare nesocotită nu se poate explica de cît din ignorarea desăvârșită a principiilor acestei științe. Și dacă aceasta este încheierea logică la care trebuie să ajungem, atunci ușor se poate înțelege importanța deosebită a studiului economiei politice, în împrejurările în care ne găsim. Ea singură e în stare să ne clarifice pe deplin asupra intereselor

*) Loc citat.

noastre; ea singură va aprinde lumina conștiinței în întunericul în care bijbaim de ani de zile, mergând în pieire; ea singură ne va arăta calea cea dreaptă a mântuirii. Și fiind-că încheierile ei sînt în strînsă legătură cu practica, întărind convingerile noastre teoretice și luminându-ne asupra stăreii adevărate a poporului nostru, ea ne va da și destula tărie pentru a ieși din situația primejdioasă în care ne aflăm.

Să fim dar bine încredințați că, devotându-ne studiului acestei discipline, noi ne jertfim în acelaș timp și binelui patriei și binelui nostru, care am vădut că e condiționat de *starea generală a societății* din care facem parte. Economia politică este dar cea mai altruistă și înalțătoare dintre științe, pentru că ea invederează omului, cu fapte ce nu se pot tăgădui, legătura ce există între dînsul și ceilalți, între binele țării și binele lui propriu, scoțîndu-ne ast-fel din sfera îngustă a egoismului ce ne desbină și ne înjosește.

Și gîndul acesta e de natură să aprindă în sufletele noastre focul sfînt al patriotismului; să trezească în noi conștiința datoriei către poporul căruia aparținem; să ne îndemne la muncă nepregetată pentru prosperitatea lui, care e și prosperitatea noastră.

Vădînd starea tristă a patriei și știind că în veacul nostru de creștere extraordinară a puterilor producătoare; de dezvoltare uriașe a căilor de comunicație; de concurență neînfrînată între toate neamurile, războaiele celē mai ucigătoare nu sînt războaiele cu arma 'n mîna, ci *luptele economice*, competițiunile pentru dobîndirea mijloacelor de existență — înflăcăriți de iubirea ce trebuie s'o avem pentru neamul acesta, ca pentru noi înșine, și pentru țara aceasta, fără de care nu am putea exista, noi ne vom devota cu tot sufletul adîncirii principiilor economiei politice și vom deveni, în lupta economică a poporului nostru, ca străbunii noștri pe cîmpul de

bătălie, apărătorii viteji ai existenței lui, ostașii ageri cari îl vor duce la izbîndă.

Și ast-fel, lucrînd fără preget la întărirea economică a poporului român din *România liberă* și la întemeierea prosperității lui materiale, putem fi siguri ca lucrăm pe calea cea mai dreaptă la realizarea deplină a idealului nostru național și la făurirea *Coroanei de Împărat*, pe care neamul românesc de pretutîndeni o va pune pe fruntea glorioasă a Regelui României.

Jași.

A. C. Cuza

CÂNTEC

Măndrii mele

Iar mândruța... iar vecina!
Bat'o naiba, bat'o vina,
Bat'o vina vinei ei,
Bat'o focul inimei!

De cînd m'a 'ndrăgit vecina
Mi-a furat din ochi lumina;
Gîndu' ăna mi-i la ea
Și mi-i dragă mândra mea!

— Măndruțița balaioară,
De-i cînta la geam deseară,
Cîntă mi doina de demult
Că mi-i dragă s'o ascult!

Cîntă-mi doina cum știi tu
Ca să-mi treacă urātu;
Cîntă-mi doina cea aleasă
Să-mi treacă doru de-acasă!

Cînd cînti doina traganată,
Jalea-mi trece de o dată...
Cînd cînti doina cu vers lin,
Uit că 's slugă la străin —

Și mē cred în codru drag
Cînd îi dă frunza la fag,
Cînd mijeste pajștea
Și să 'nceingă dragostea!

Cîntă mi mândro, rumânește,
Inima de-mi tutărește:
În ura păgânului
Și 'n jalea românului!!

Cruțu-Delasăliște.
(Transilvania)

ZULEICA

*Ca ochii 'n jos se plimbă 'ncet
Zuleica cea frumoasă
Și admiră 'n sine pe profet
Și dogma-i religioasă.*

*Plimbându-se repetă 'n gând
Verseturi ne'ntelese —
Un sclav la ea se uită blind
Duios zimbînd adese ;*

*Căci el pe lebăda lui Gem
Din suflet o iubește...
Ce rose mândre în harem
Vizirul Gem primește !*

*Zuleica-i floarea cea de crin
Din Caucas venită,
Suspină pieptul ei virgin
Și inima-i rănită :*

*În țara ei ca un Eden
O duce veșnic dorul —
Acolo plînge trist Aden,
Aden frumos c' amorul.*

*Din brațele-i voinicice ea
Cu sila-a fost răpită...
Mai bine-atunci pe loc murea
De-un trăsnet greu trăsunită ;*

*De cit să vie la Stambul
Spre-a fi a Pașei sclavă,
S'asculte versul lui Biul-biul
Când inima-i bolnavă.*

*Ca să-și omoare tristul gând
Coranu 'nvață 'ntr'una,*

*Pe cînd la dînsa tremurînd
Se uită lung Haruna :*

*Frumosul sclav, obraji de crin
Și ochii de cicoare
Cu per frumos, suris divin
Și mîndru ca un soare.*

*Zuleica 'l vede, și, țîpînd :
„Mișelule" îi dice
„Pe unde, cum, de ce și cînd
„Intrat-ai tu aici ?*

*„Nu știi cit mă iubește Gem
„Pe mine, rosa albă,
„Ce cauți dară în harem
„Mai palid ca o nalbă !*

*„Așvrea să-mi spuți-lace-ai venit
„Si cine ești? De unde?
„Nemernic sclav, ș'am poruncit,
„Nimica nu mi-ascunde...*

*„Căci dacă 'n palme-acuma bat
„Ca șerpîi ai să vie
„Toți Eunucii din palat,
„Și-i vai de-a ta prostie !"*

*Răspunde mîndru-atunci Aden,
Aden, frumos ca luna :
„Din țara ta ca un Eden
„Eü sint. Aici Haruna —*

*„Mă chiamă, Singur în harem
„Venit-am de departe...
„Dar jur, Zuleico, nu mă tem
„De eunuci ori moarte,*

*„Eu pentru tine vreau să mor
„Căci viața mi-i rănită,
„Tu perlă scumpă de amor
„Dă-mi mörtea mult dorită".*

*Zicînd așa, peruca jos
O lasă plin de jale...
Îi curge perul lui frumos
În valuri de-aur moale.*

*„Aden, Aden al meu, tu ești ?
„Tu ești, frumoasă floare?...
„Ah, ved acum cit mă iubești"
Și plînge zimbîtoare.*

*Dar Pașa Gem a și intrat
Năvalnic ca furtuna
În pieptu-i sabia-a băgat
Si cade mort Haruna.*

*Zuleica blestemînd amar
Cu mina ei cea dreaptă
Din haină scoate un pumnar
Si către Gem se 'ndreaptă :*

*Înfige-adînc pumnarul ei
În inima-i haină....
Cînd negrii vin ca niște smei
Vizirul Gem suspină*

*Și sufletul își dă 'nchidînd
A lui frumoase pleoape —
Zuleica moare suridînd
De-amantul ei aproape....*

Nuși Tuliu

LEGEA NOUĂ

(NUVELĂ)

Urci pe șoseaua petroasă printre două șiruri de curți cu case nu prea îngrijite și fată-te pe șesul înalt, de unde ochii nu se mai satură privind.

Satul, ea mai toate satele : a vedut ri-

dicându-se casă lângă casă, curte dându-și în coate cu altă curte, fie-care împărțita după nevoile căsniciei, și apoi rumâniî nu se mai gândira să vadă curat și sănătos în preajma-le.

De-aceea, privirea celui ce trece lasă de-o parte ce-l înconjoară și se ațîntește asupra văiei de peste sat. De-a lungu-i

se înalță coline, care, mai departe se fac dealuri și mai departe munți, ale cărora creste răsar unele de după altele spre a fi par'că de sprijin boltei cerești.

Pe vale, crâmpoie de păduri și tufărișuri, printre cari îți rîd poene mici, drăgălaș, ivindu-se cu verdeața lor chîmătoare la odihnă.

Șoseaua se așterne frumos cu urcușuri și coborîșuri trăgănate iar un pîrîu o taie cu apele lui limpezi, a cărora mișcare se vede numai după razele soarelui ce pare c'ar pluti pe unde.

Alte sate, pe vale sau pe câte-o costișă, de departe se ivesc a fi pline de mîndrețe, după cum și acesta părea, căci firea înconjurătoare le împiumută farmecul ei.

La una din casele satului, mai săltată de cât megieșele ei, înconjurată de copaci mari, este veselie din plin.

S'au adunat de pe unde nu gîndești, prietenii, — părechii și stingherii, — că s'adună când știu că ai și că vrei să dai și altora, macar la zile mari.

Și este ziua numelui cucoanei Alexandrina Balotă, de trei-zeci de ani, dreaptă tovarășe de muncă și de spor, a d-lui Dimache Balotă, uezăș cuprins, om chefliu, — nepoților mîna d'ajutor și prietinelor casă deschisă.

În tinda largă și împodobită an cu an cu câte ceva, lăutarii aduși într'adins de la tîrg, îi zic din viori și din naiv cu-așa duioasă potrivire din arcușuri și din buze, că umplu inimile de-o mulțămire dulce fără seamăn.

Este la capăt, masa. Închinatu-s'au, pahare pline după pahare pline în sănătatea cucoanei și apoi a fie-căruia din meseni, iar acuma, până să se aducă obicinuitele cafele, toți ascultă, în felurite plecări de corp.

Din când în când strebate printre răpuitoarele porniri ale cântecului, câte un oftat adînc de mulțumire și priviri galeșe

înrouate, se întîlnesc și-și spun, pe tăcute, simțirea din acele clipe bine-facătoare.

În înfațișarea tuturor se vede prisosul de traiu bun al acelei zile, care dă și corpului și sufletului o plăcută trîndăvie.

Aerul de-afară nu isbutește să alunge aerul cald plin de mirosul spirtoaselor și de fum de tutun.

Cucoana Alexandrina, naltă și chipoasă, — făcînd în necaz anilor cari nu-i pot a-nina de costiță ghirlandă de flori de iarnă — se ivește în prag.

Lăutarii tac.

— Boeri dumneavoastră, s'a luminat bine timpul și s'a făcut cald. Cafelele ve așteaptă sub nucii.

— Bine-ai făcut, Alexandrino neică, îi zise Dimaché. Ia poftiți!

Și se ridică, spre a da pildă.

Prispa largă, bine podită, cu stâlpii împodobiiți cu frunziș, se umplu. Toți răsufară cu nesațiu aerul curat și plimbară priviri, mișate par'că asupra priveliștei ce li se ivea ca ceva nou și necunoscut.

În fața porții se strînseseră sătenii și sătence să asculte și să se împartășească mai de departe de veselia frunțașului lor, ajuns mai bogat de cât ei toți la un loc.

Dimache, dacă-i vedu, se îndemnă la poartă:

— Buna vremea, fraților, le grăi...

— Să trăiești, dom' Dimache! Să trăiască cucoana Lisandrina! strigau bărbații.

— Să trăiți și dumneavoastră! Ia să vedică lăutarii de horă și să horiți!... Cinstea noastră a veni mai pe urmă...

Lăutarii coborîră lînga prispă, iar curtea se și umplu de sătenii cari se și încinseră la horă.

În acest timp musafirii, se îndreptau spre cei trei nucii mari, sub cari se afla o masă în jurul tulpinelor lor.

Cafelele aburau în cesci și plăcut le era mirosul. Nepoatele cucoanei începură a le împărți.

Iată atunci se ivi un flăcăiandru și se

apropie de un ofițer, — nepot al lui Dimache, — cu pălăria 'n mână, rușinos, cu ochii plecați.

Se vedea după chip că era țigan, — cu rățel însă și nu urît.

— Sărut mâna, nașule...

— Eaca, tu ești Bârsane?

— Eă, sărut mâna... Am auzit că ai venit pe la noi pe-acî și eaca mă gândii să-ți ȳic: sărut mâna.

— Ei, ce mai faci tu? Cum o mai duci?

— De, nașule, chip, vrea el Dumneȳeu Sfîntul cu mine...

— Numai Tinca nu prea vrea, Bârsane, nu-i așa? zise ofițerul rîdînd.

— Eaca nu vrea, nașule... rîspunse Bârsan, rușinat, și obrajii i se aprinseră.

— Ei, las' că am să-i ȳic eu, Bârsane; că, la urma urmei, nu ești băiat de lepădat, ce dracul!

— Nu's, nașule, zău nu's... Așa să trăești!

— Du-te de te prinde și tu 'n horă și mai vorbim noi de asta, mai încolo.

— Da nu pleci diseară, nașule?

— Nu, că ținem cheful și mîni...

— I! că bine-mi pare...

Și Bîrsan se depărtă voios.

— Da ce e cu țiganul ăsta, doctore? întrebă unul din musafiri, care ascultase vorba lor.

— A! e o comedie întregă... zise doctorul, medic militar.

— Ia spune-o atunci, să mai rîdem...

— Ce e? ce e? întrebare mai mulți.

— Doctorul are să ne spună o istorie...

— Bravo, că e glumeț cu haz, doctorul, zise o frumușică, nepoată a cucoanei, după cum doctorul era nepot al boerului.

Doctorul, băiat simțitor la o măgulire din o gură de cuconiță nostimă, mulțumii c' un zimbet și începu:

— Pe cînd eram așa, de vr'o doispredece ani, fiind la unchiul Dimache, am botezat pe Bârsan, pe care-l vedurăți mai adineaori.

— Dar bine, doctore, Bârsan e cam mă-

ricel de ani... Asta te cam compromite, rîse altă nepoată, ceva cam bătrînoară și nu prea dăruită cu grații.

— Verișoarei Frosa, îi place să numere anii altora... zise doctorul. Află verișoară dragă, că 12 ai mei de-atunci și cu 20 de-acuma, ai lui Bârsan, fac tocmai 32, ceea ce nu-i tocmai compromițetor pentru un bărbat, încă flacău...

Verișoara Frosa, nemăritată încă, înfașură hapul dat de doctor, într'un zimbet dulceag, și-l înghiți... cu noduri.

— Și ce nume i-ai pus, doctore, lui Bârsan? întrebă un mesean.

— Din respect pentru iubitul meu unchiu, i-am pus numele Dima, dar și sătenii, și noi, îi zicem: Bârsan...

— Ca să semene a țigan... rîse un învătător căruia-i plăcea să facă spirit... rîmat. Foarte adese-orî brodea numai rima.

Căți-va riseră; mai tare rîse însuși autorul glumei.

— Și cum vă spun, începu iar doctorul, anul trecut aflîndu-mă la unchiul, de Craciun, ved pe Bârsan al meu „nemuritor de trist“, cum ar zice Musset. Umbla ca pe oale sparte, cu ochi 'n jos par' c' ar fi stat să le numere cioburile... — Ce faci mă Bârsane? îl întreb. El, de colo, tresare, holbează ochii la mine, și dă din cap cu jale: sărut mâna, nașule... îmi ȳice, cu glas stins și plîngător. Da ce ai, Bârsane? Ai dat de vr'o pacoste?

— Dat, nașule, sărut mâna... Aoleo! De ce m'a mai făcut mama! M'ai botezat de geaba, nașule, pe lumea asta! Nu prea voia să-mi spue, ce-l durea, bietul băiat, dar dacă-l strînsei cu ușa, își spuse amarul vieții.

Închipuiți-vă, boeri dumneavoastră, că amorul, împelițatul de amor îl muncea pe bietul Bârsan, și fără nici o speranță...

— „E crud amorul“, suspină, în chip de cîntec, verișoara trecuțică.

— Foarte crud, verișoară, îi rîspunse doctorul. Ah! ah!...

Cei ce cunoșteau o anume întâmplare, în care ea fusese nenorocita eroină, — rîseră.

Ea se făcu a nu pricepe.

— Neînduplecata zeiță a lui Bârsan este o văduvă, tîneră și cu lipiciu, nevastă des-teaptă și cu-minte. 'Î-a murit bietul bărbat, pe timpul treerișului, fiind-că a scăpatat c'un picior în batoză, pe când o hrănea cu snopi...

— De Tinca lui Toma e vorba, nepoate? zise d-na Balotă.

— De Tinca...

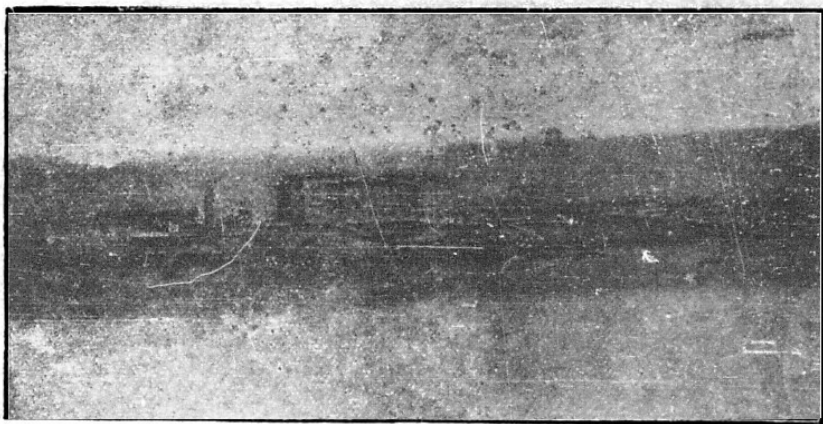
— Apoi n'are gust prost, Bârsan, rise Dimache.

— Și adevă de ce nu l'ar vrea, Tinca, zise verișoara cea frumușică. Bârsan e harnic, e curățel... nu e bețiv.

— Așa e verișoară, răspunse doctorul. Totuși are un cusur, pentru care nu-i place Tinchii: bietul Bârsan, e prost de dă în gropi.

— De, d-ta ești vinovat, vere, — zise bătrăioara. Când l'ai botezat, de ce nu i-ai suflat și puțin spirit din spiritul d-tale?

— Nu învățasem medicina, pe timpul

Vederea Hotelului Carol I (vezi explicația)

acela, verișoară... Alt-fel, cine știe, îi făceam vr'o operație...

— Ei, și cum se termină istoria, d-tale, domnule doctor, — căci tocmai veselă nu e, — zise cu oare-care ironie o cuconiță, — nevasta unui proprietar.

Era frumușică, b-na Patrariu, dar nu avea sare și piper. Îi plăcea să fie curtenită și murea de ciudă pe aceia cari nu-i aduceau dar de cuvinte măgulitoare: între aceștia era și doctorul.

— Doamnă Patrariu, istoria s'ar termina cu aceasta că, ori-cât am stărunit pe lângă Tinca, n'a voit nici în ruptul capului să se îndure a lua pe Bârsan. Totuși, fiind-că recunosc împreună cu d-v. că istoria e

departe de de-a fi veselă, am putea să nu o terminăm noi aci și să petrecem puțin pe socoteala finului meu...

— În ce chip? Mă faci curioasă, răspunse d-na Patrariu, aruncând doctorului o privire galeșă.

— Sînteți toți de acord să jucăm finului o farsă?

— Da, da, da... răspunseră mai mulți.

— Bine. Mî-a venit o idee care... v_e va face să petreceți.

— Ce idee? cum? care?

— Mă rog, nu v_e grăbiți. După masa de seară, am să cunun pe Bârsan cu Tinca. E de-ajuns să știți atîta.

II

Musafirii, însoțiți de gazde, făcură o plimbare pe valea Pârgavului, ducând-o în rîs și glume și, într'amurg, se întoarseră la curte.

Doctorul și frate-său, profesor, veniau în urma tuturor.

Eacă Bârsan, care pîndea, le eși în cale. Vețuse, bietul țigan, pe doctorul că vorbise, mai de vreme, cu Tinca și acum căta la doctor cu ochi plini de speranță.

— Ei, ce-ai zice tu, mă Bârsane, dacă ți-aș spune că astă-seară avem să nuntim?

— Aoleo, cum asta, nașule?

— Cum! Am făcut-o pe Tinca să te ia...

Eată cum...

— Mă nașule, n'a fi numai o glumă, răspunse Bârsan cu glas de îndoială și aproape de jale.

— Cum să fie glumă, mă Bârsane; ce dracul! Doar îți vorbesc serios.

— Să trăești, nașule... Așa a fi... Nu-

Palatul Comunal Constanța (vezi explicația)

mai, să mă ierți de vorbă obraznică: cununie, așa, într'o zi, fără alte forme...

— E-he! tu să trăești, Bârsane. Uite formele, colea, la buzunar. Le-am făcut la primărie. Tu și Tinca numai să iscaliți.

— Aoleo, tacă și nu mai spune, că iau câmpii, nașule-nașicule...

— Și să știi că eu te cunun...

— Să trăești, nașule... Aoleo! cum am să mă gătesc de frumos!

— Să te gătești, Bârsane.

— Ai vorbit, nașule, și cu popa...

— Dar nu trebuie popă, mă! Eu citesc cununia...

— Eaca treabă!

Și rămase uluit, bietul țigan.

— Mă, nu fii prost... Ce dracul, Bârsane, tu par'că nu trăiești pe lume. N'ai auzit, nu ți-a spus nimenea și ție că s'a făcut o lege nouă, a bisericeii...

— S'a fi făcut, nașule, răspunse Bârsan fără chef.

— După legea asta, când se fac cununii în grabă, știi, ea să nu-și ia vre-unul vorba înapoi, poate citi ta'na canuniei ori care creștin ortodox, căci îl învață pravila cum să facă... Eacă, întrebă pe părintele că uite-l tocmai trece...

Părintele Calin, tocmai trecea în adevăr. Fusese și sfinția sa la masa de la curtea rezășasca și doctorul îi spusese de cele ce aveau să fie.

Nu se învoise sfinția sa ca doctorul să se joace cu cele sfinte, dar acesta îl încredințase că era să facă așa lucrurile în cât să nu aducă nici o jignire Tainei cununiei...

— Nu-i așa, părinte Caline, că Bârsan se poate cununa diseară cu Tinea lui Toma? îl întrebă doctorul.

— Să le fie de bine dacă-ți vorba de grabă mare, răspunse preotul și trecu înainte.

— Ei, ai auzit, Bârsane?

— Am auzit, nașule...

— Și acuma crezi?

— Cred, nașule. Să-ți dea Dumnezeu sănătate.

— Aide, pleacă și te fă frumos, să nu aibă Tinea ce zice...

— Dar pe la ea să nu mă duc?

— Nu, doamne ferește, că de te-a vedea strică rostul... De-abia am plecat-o să facă pasul... și teamă 'mî-e să nu-și ia vorba 'napoi.

— Aoleo, să nu și-o ia... că-mi ia și eu lumea 'n cap...

Și fuga-fuga, Bârsan se depărtă apucând pe lângă biserică.

— Săracul de el, zise profesorul... Par'că mi-e milă, unde-l ved așa de îndrăgostit...

— Și mie 'mî-e milă...

— La ce te mai puneai să faci gluma asta?

— Las' că are să iasă așa în cât să-și treacă de dragoste...

(Va urma).

Rădulescu-Niger

Viața Geto-Dacilor

Fragment din marea poemă „Din vremuri” apărută luna aceasta în revista „Arhiva”.

Mirându-mă foarte vădut-am pe vale,
Atunci, alte chipuri de oameni trăind:
Sînt Dacii ce'n șesuri răsar și se 'ntind
Și codrii răsună de vuet pe cale.

Storcîndu-l de aur bogatul nisip,
Pe maluri de ape se 'nșirue Geții;

Pe cai lor repezi ca sborul săgeții.
Ei fost-au războiniei și veseli la chip.

Naive popoare! Naive ca tîrea
Pe care n'o doare amarul gînd!
Ei știu doar să lupte și mor surizînd,
În brațele morței visînd nemurirea.

Prin lunci și prin crînguri, în vesele cete
Ei cîntă un cântec de dor liniștit
Și — liberi sub stele ce ard în zenit —
Ei smulg sărutarea voinicelor gete.

Viteji și viteze, cu flori în cosită,
Se luptă și cîntă și-ades i-am vădut.
Voloși sorbind vinul din vase de lut,
Cu pitele 'ncinse în frunza de viță.

Pe verzale plăiuri când ochii 'ți-arnesc
Vezi lanuri de aur și blînde mioare,
Curg riuri spumoase din limpedi izvoare
La cai în turme nechiază prin lunci.

O dulce beție, o caldă-adiere
Revarsă pe toate plăcuții flori
Și harnice-albine, prin cîmpul cu flori,
În făguri adună gustoasa lor miere.

Cînd bruma se lasă pe-a verii ruine,
Stau strugurii rumeni pe verdele deal,
În șoapte duioase, un cor ideal
Se nălță din stuul naturii senine.

Și vremea se scurge vîrsînd poesie
Pe tot ce trăește sub cerul deschis,
Putere de viață și farmec de vis
Cum n'a mai fost încă și n'o să mai fie.

Florian I. Becescu

Din literatura clasică

Prin faptul că epoda lui Horațiu „In contra Canidiei vrăjitoarea” a mai fost tradusă, dăm astăzi cititorilor noștri o traducere a unei satire de Juvenal, celebru poet satiric roman (Decimus Junius) născut pe la anul 795 de la fundațiunea Romei și 42 al erei noastre, la Aquinum în țara Volscilor, care astăzi face parte din provincia Neapolului. Trăind în epoca de decadentă a strămoșilor noștri, Juvenal descrie în arzătoarele sale satire, starea de degenerare și desfrînare, în care se sbuciuma pe atunci Roma. Asemuirea între starea de atunci și o bună parte din aceia a noastră de

astă-zî e uimitoare și aceasta pare a fi una din cele mai strașnice probe că... Romanii n'au părăsit Dacia după retragerea lui Aurelian.

Publicăm astă-zî satira VII, în care ni-se vorbește de literatura de pe atunci :

Literatura nu mai are alt mobil și altă speranță de cât în protecțiunea Principelui. Singur, în acest secol de nepăsare, el aruncă o privire priincioasă Muzelor umilite, în momentul în care, înșiși poeții noștri cei mai celebri se duceau să deschidă băi la Gabia și brutării la Roma. (Ce ziceți de berăria lui... Caragiale ! ? O, te-admir progenitura de origină Romană ! N. T.). Alții nu găseau de fel că e rușinos a se face strigători publici (un fel de aprozi ori barabanci). Într'un cuvânt, Clio*), sărmana fometoasă, fugea din văile Aganipei, bătînd zadarnic la porțile bogățiilor.

Și, într'adevăr ! dacă nu trebuie să vedem strălucind măcar cel mai mic sextert la picioarele laurilor lui Apolon, e mai bine ca împreună cu Macheră**) să împărțim titlul și pîinea de gladiator. E mai bine să te faci negustor de amfore, de trepiede, de casete...

Să lăsăm mincinoasele mărturisiri pe seama noilor cavaleri din Asia, Capadokia, Bithynia și Galia, sosiți la noi desculți.

Dar, împăratul veghează plin de îngrijire : curaj tinerilor ! Bunătatea sa nu așteaptă de cât ocasiunea de

a se manifesta și, nici unul dintre cei cari știu să ritmeze armonios cuvîntul, sau care a gustat din dulceața gloriei, nu va fi constrîns de aci înainte la muncă nedemne.

Dar, crede-mă, Telesinus, nu căuta vr'un alt sprijin serios, și dacă în această nebună speranță tu ți-ai umplut tabletele (ai scris) cere foc ca să prezinți operele tale bărbatului Veneriei, Vulcan. (A nu se confunda cu directorul acestei reviste !) Ori lasă-le să ți-le roadă șoarecii în eufăr. Sfăramă-ți pana, șterge acele lupte epice, roadele vegherilor tale, nefericitule autor care în umilita ta retragere compui versuri sublime. Abia îți vor decerna vr'o slabă statuă, o coroană de ederă ; și după aceea ?...

Bogații noștri avari nu dau talentului de cât laude, aceasta e sterila admirație a copiilor pentru pasărea Junonei.

Și cu toate acestea, timpul în care mînuî armele, se duce ! Plictiseala coprinde inima, și desgustul de tine însu-ți și de opera ta te coprinde la vremea bătrîneței... erudite dar sărace.

Protectorul pentru care părăsești templul lui Apolon și al Muzelor, face ca și tine versuri, și dacă el cedează une-orî lui Omer, o face numai din cauza drepturilor pe care acesta le are de zece secole : deșteptul patron îți va restitui bunele tale servicii în monedă... poetică. Dragostea de popularitatea laudătoare te împinge a face lecturi.

Maculonus consimte să-ți ofere o sală într'o casă veche într'atît de

*) Muza istoriei.

**) Gladiator.

străjuită cu fier, la porți, la ferestre, în cât pare o fortăreață de resboi. El va aduce la culme, probabil, bunăvoințele sale, garnisind sala cu selavii și clienții săi, cu ordin de a te susține cu robustește lor voci.

Vai, la cei mai mulți patima scriului e fără leac și până la moarte ne roade sufletul.

Pentru a forma adevărat poet, care ne amestecându-se în tărîțe, să disprețuiască subiectele prea bătute, și să nu scrie versuri banale, de actualitate, un poet pe care nu l-ași putea descrie, dar pe care îl simt, ce e de făcut?

Un spirit lipsit de supărări și de temeri, o inimă amică a pădurilor singuratică, putînd să se adape la izvoarele limpezi ale geniului.

Cu thyrsul în mînă, aide umpleți de resunetul cînturilor voastre peștera Pieridelor, când recea sărăcie omorîtoarea inspirației, zi și noapte vă impresoară! *Când Horațiu strigă: „Evohe, Bacchus!”, Horațiu a mâncat sdravăn.*

Poate oare gîndirea să își ia sborul său dacă autorul nu este în totul preocupat de grija de a scrie versuri, dacă zeii din Cirha și din Nysa nu stăpînesc numai ei singuri inima sa cu neputință de a se împărți? Adio entusiasm, adio carură, căi, icoană a zeilor, furiile turbură sufletul lui Tur-

nus, când trebuie să se întrebe: „Cum mi-ași putea cumpăra o haină?”.

Virgiliu neavînd selav și trăind într'o cocioabă, n'ar fi putut împleti spăimîntătoarea sa coroană de șerpî pe capul lui Erynis; Erynis n'ar fi putut să facă a se auzi sunetele lugubre ale trompetei sale infernale. Și noi voim ca Rubrenus (autor) să nu rămîie mai pe jos de vechii noștrii autori tragici, el, a căruî pîne și haină atîrnă de succesul piesei sale *Atrea!*

— Dar, Numitor nu e atît de bogat pentru ca să dea un ajutor acestui autor, amicul său!

— El găsește parale ca să plătească mîngăierile Quintiliei. A cumpărat un leu pe care trebuie să l'îndoape cu carne; și, fără îndoială, că stomacul unei fiare sălbatice costă mai puțin pentru a fi umplut de cât acela al unui poet. În luxul grădinilor sale de marmură, Lucain se poate mulțumi cu renumele; dar Seranus, dar slăbul Saleius!

Ce-î interesează pe ei gloria ajunsă până la culme, dacă ei nu câștigă de cât glorie! Lumea alcargă să asculte pe Stațiu citind cu vocea-î armonioasă *Thebaida* sa, atît de gustată; când a anunțat ziua, orașul e plin de bucurie, căci el știe să atingă inimile, să farmece spiritul. O, delir! Sala tremură de aplause... Și a doua zi Stațiu ar muri de foame dacă nu și-ar vinde începuturile *Agave*-iei, noua sa tragedie, faimosului Paris, acest histrion (actoraș) care dispune astăzi de demnitățile din armată, și

care, poate să pue în degetu-ți, poete, inelul de aur al tribunilor militari. Ceia ce n'ar putea să acorde înalții demnitari ai Statului, poate un comediant!

(Traducere)

JEȘEANU

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

Studiul înzăpezirilor de cale Ferată

Un nou sistem de parapezii preconizat de Inginer Opran Potărcă

(Urmare)

II

B) Parazapezii propriu ziși.

Parazapezii propriu ziși se sub divid în:

a) *Parazapezii de pământ* (cavalerii). Aceștia au dat și dau în multe împrejurări bune rezultate, însă reclamă îndepărtare mare de punctul ce voim a protegia și acesta pe lângă mult teren expropriat și care rămâne neutilizat, impune în execuție în cazul tranșeelor mari, dificultăți ce le ridică costul.

Pentru stațiuni sunt cu totul improprii, căci distanța de așezare și înălțimea reclamată pentru a da bune rezultate ar fi prea mari.

În stațiuni de obicei, cea ce provocă înzăpezirea, sunt locurile adăpostite create de construcțiile necesare traficului: clădiri de locuințe, magazii, cheuri etc.

Tot spațiul din jurul unei stațiuni trebuie lăsat liber și în vederea desvoltării ei destinat a fi ocupat ulterior cu construcții utile traficului, mai ales terenul imediat lângă linii.

Dacă cavalerul se crează în dosul construcțiilor, ce contribuie la înzăpezirea stațiilor, nu este de nici

un efect sau de un efect prea slab, față de cheltuelile ce ar impune executarea.

b) *Parazapezii de lemn*. Pentru tranșee pe linia curentă reclamă îndepărtare prea mare de muchea facturii și deci pe lângă mari exproprieri o supraveghere și întreținere dificilă fiind prea departe de posturile de pază (cantone). Pentru stațiuni pot avea unele bune efecte parțiale pentru porțiunile unde n'avem construcții vecine, cum sunt porțiunile macazelor la intrarea și eșirea dintr'o stațiune. Aci pot da bune rezultate când avem exproprieri suficiente spre a-i instala departe de linii, căci alt-fel pe timpuri de caderi mari de zăpadă și viscole puternice constituie tranșee artificiale foarte periculoase pentru porțiunile, ce erau menite a protegia.

c) *Parazapezii combinați*. Cavalierii combinați cu parazapezii de lemn sau cu plantațiunile iau din avantajele dar și din desavantajele ambelor sisteme și cum desavantajele prevalază nu pot constitui parazapezii de o construcție și pază ușoară, economiei și satisfăcând cu eficacitate cerințele lor.

C) Lărgirea tranșeelor prin decapare.

Pentru tranșee în special mai e în uz, un mijloc de apărare contra înzăpezirilor și anume lărgirea lor de partea vânturilor dominate. Sistemul e eficace pentru tranșeele de înălțime mare la cari prin lărgire se crează un spațiu îmagasinat suficient pentru zăpada viscolita; iar pentru tranșeele mijlocii și mici nu pôte fi de cât de o eficacitate parțială și acestă cu lărgiri exagerate.

Pentru tranșeele mari însă decapările necesare lărgirii sunt costisitoare în raport cu numărul lor. Și acest sistem, de și pentru un cas isolat, nu dă o soluție economică și cu totul eficace.

Constatând prin observație și experiență neajunsurile sistemelor enumerate până aci și în urma a minuțioase cercetări asupra cauzelor și modului depunerii zăpedii viscolită prin tăeturile și stațiunile liniei Buzeu—Făurei—Fetești în iernele anilor 1902 spre 1903 am ajuns la conclusia următoare :

Din moment ce zăpada viscolită se depune întâlnind un obstacol óre-care mai întâiu înaintea lui și numai după ce aci spațiul s'a umplut, ajungând zăpada viscolită înălțimea obstacolului, îl trece și se depune și în locul adăpostit, urmând că, *n'avem de cât să ridicăm în fața porțiunilor de protegiat un obstacol de o înălțime așa ca să nu pótă fi întrecut de zăpada viscolită și depusă în fața-î pe durata maximă a viscoalelor celor mai violente.*

La acesta conclusie ca rezultat al observațiunilor generale a colaborat un exemplu practic, dând probă evidentă adevărului și anume :

În stațiunea Făurei tótă partea eșirei din stațiune spre Brăila și Fetești între kilometrii 168+800—169+100, coprinđend tóte liniile și instalațiile de centralizare, e înzăpedibilă în timpul viscoalelor mari pe grosime ce atinge până la 4 metri.

Pe acesta porțiune de partea vântului dominant (crivăt) se află alătura de linie așezată o cabină de centralizare deservind eșirea din stațiune.

Cabina acesta are o înălțime de 10 metri. La începutul viscoalelor am observat că pe lărgimea coprinďă între planele tangente muchielor verticale ale colțurilor cabinei și după direcția vântului, se indica peste linii o fâșie pe o lungime peste 30 metri, pe care zăpada nu se depunea de loc, iar de ambele părți ale acestei fâșii zăpadă începea a se depune.

Că cu timpul pe părțile laterale fâșiei zăpada depusă creștea în grosime, iar în fâșia libera nu înainta de cât din spre margine talusul sub care urma a se menține zăpada laterală, neputându-se menține după planele tangente muchielor și că, după încetarea viscoalelor celor mai mari această dungă se putea încă bine indica nefiind acoperită complet.

Observând zăpada, ce noi am numit viscolită, depusă lângă cabina de partea vântului, am dedus imediat cauza nedepunerii zăpedei pe fâșia din fața cabinei și anume :

Zăpada viscolită și depusă de partea vântului nu putuse întrece înălțimea cabinei spre a se depune și în ceea ce am numit locul adăpostit și care aci constituia dunga sau fâșia în cauză.

Cunoștința acestui fapt ne a condus la următorul ce a contribuit la punerea basei sistemului nostru.

Dacă zăpada viscolită n'a întrecut cabina și dacă nu s'a putut depune pe fâșia considerată, cauza că fâșia a ramas neasoperită pe timpul viscolului, era că zăpada ce nu era viscolită, adică după denumirea noastră care nu întâlnește o suprafață, de care să fie oprită în căderea ei, ci era încă purtată de vânt în căderea ei către pământ, urma direcția vântului și nu se depunea în locul adăpostit, lângă obstacol, ci dincolo de acest loc, dincolo de punctul sau linia A din figura 1.

In cazul dar, când un obstacol artificial s'ar construi de o înălțime așa, ca așezat contra vântului, tóta zăpada viscolită și adusă de vânt în fața sa să se depună aci neputând să-l întrecă nici odată ; locul adăpostit creat de acest obstacol ar fi un spațiu în care zăpada nu s'ar depune și noi în acest cas il numim :

Spațiu protector, spațiu liber sau spațiu de siguranță.

Construcția de parazapeți cari creând nu spațiul înmagasinător, ci spațiul protector, să cuprindă în acest spațiu porțiunile inzăpedibile din linia curentă ori liniile și toate instalațiile utile manevrei dintr'o stațiune, constituie sistemul nostru.

Buzeu, 8 Februarie 1903.

(Va urma)

Inginer OPRAN POTĂRCA

Gustul rafinat al d. Hop est...¹⁾ și opera sa

(Umoristice)

- Tot bolnav, scumpe Hoc ?
- Precum vezi, dragă Arax.
- Eu cred că ai intrat la „idee“.
- Cum așa ?
- Fôrte ușor : n'ai văzut pe coana Efimița în fața reacțiunei ?
- Pardon... (înțepat). N'ai vrea să zici că sufer de ramoliment.
- Nu te supăra, Hoc-ul meu ; dar bóla d-tale se asemănă grozav cu a Efimiței.
- Niei nu vroî să știu de ce cântă Caragiale.
- Se póte !
- Se prea póte, pentru că gustul meu e prea rafinat și... scriitorii noștri nu sunt în gustul meu.
- Te înțeleg... ai avut și unde să-ți formezi gustul literar ; te joci tu cu universitatea de la Bistret... Un lucru însă mă miră pe mine.
- Anume ce ?
- Cum de ai ajuns o cantitate atât de infimă în lumea literaților ?
- Gelozia și invidia, frate Arax, dar aibi puțină răbdare și ai să vezi.
- Nu mă nebuni ! Ce vreî să zici ?
- Vreau să zic că am scris o operă care ar speria chiar doi bivoli de rasă de ar fi înjugați să tragă carul operei mele.

— Așa e de grea... ?

— Ce stai de vorbești, nene ; nu-mai citatele mele fac cât întregă biblie.

— Cum vîd eu e o curată Solomonie ca să nu-î zic Sodomie.

— Nu rîde răcane, uiți că sunt superiorul ?

— Am vrut să zic pedanterie.... pardon...

Mic-asta de !

Mișcarea Literară

Spre a 'și face idee cititorii noștri de mișcarea literară din țară de la 1896 până în prezent, în cursul de 7 ani, amicul și colaboratorul nostru d. Dem. D. Stoenescu a avut răbdarea să alcătuească 3 tablouri în cari se cuprind titlul, direcțiunea și data aparițiunei revistelor încetate subit după două sau trei numere, al celor încetate după o aparițiune mai îndelungată, cum și al foilor ce apar și acum.

Pentru economie de spațiu resumăm numai titlurile revistelor, fără a ține seama de directorii lor, pentru că nu vroim să jignim pe nimeni, dacă vom constata o lipsă de tenacitate în caracterul nostru al Românilor din Regat în opoziție cu tenacitatea fraților noștri de peste munți, cari sunt în stare să exaspereze pe Unguri. Cităm numai „Familia“ din Oradia Mare cu o vechime de 39 de ani.

Dispariția numeróselor reviste ne mai învață că suntem lipsiți de prevedere, că idealul nu ni-î bine definit și că entuziasmul ni-î flacăra de pae.

¹⁾ Suntem rugați prin scrisori să arătăm cine-î acest celebru d. Hop ? Răspundem : e Juvaerul nostru, e scumpa noastră comoră, e isvorul nostru nesecabil de umor. Mulțumiți-vă de o cam-dată cu atât și ziceți să ne trăiască.

Reviste încetate subit

„Lucafărul“, „Satira“, „Ecolul Român“, „Litere, științe, arte“, „Viața nouă“, „Actualitatea“, „Lumea“, „Icôna Vremei“, „Rubinul“, „București Noui“, „Revista Soc. Reuniunii profesorilor Români“, „Povestea Vieții“, „Căminul“, „Viața ilustrată“, „Curierul literar“, „Rodica“, „Ilustrația Română“, „Gazeta Distracției“, „Zig-Zag“, „Salonul“, „Facța“, „Corsetul“, „Renașterea“, „Curentul literar“.

Încetate după o apariție mai îndelungată

„Viața“, „Povestea vorbeii“, „Lumea veche“, „Revista Școlărilor“, „Focea Interesantă“, „Flôrea Albastră“, „Adevărul Ilustrat și de joii“, „Lumea Nouă literară“, „Fôea pentru toți“, „Pagini literare“, „Revista Modernă“, „Moflul Român“, „Moș Tecă“, „Forța Morală“, „Revista Universitară“, „Vatra“, „Hazu“, „Doina Doinelor“, „Carmen“, „Pagini Alese“, „Revista teatrelor“, „Noua Revistă a Dobrogeii“.

Reviste ce apar în prezent

„Convorbiri literare“, „Arta și literatura Română“, „Revista Idealistă“, „Ovidiu“, „Universul literar“, „Revista Literară“, „Arhiva“, „Revista Poporului“, „Șezătorea“, „Albina“, „Focea Populară“, „Ziarul Călătoriilor“, „Zeflemeaua“, „Revista Asociației Studenților universitari“, „Noua Revistă Română“, „Revista Ideei“, „Învieră“, „Revista Școlărilor“, „Sfaturi“, „Școla Română“, „Sănătatea“, „Gazeta artelor“, „Tribuna Familiei“, „Lumea Israelită“, „Sămănătorul“, „Miozotis“, „Gazeta Săteanului“, „Propășirea“.

Hotel Carol și Palatul Comunal din Constanța

Ne-am hotărât ca din revista „Ovidiu“ să facem o publicațiune care să intereseze de o potrivă întreaga societate românească. În acest scop ne-am propus ca de azi înainte să apară ilustrat, punând sub ochii cetitorului când o figură distinsă, când un edificiu însemnat al Constanței, când un peisagiu sau vre-o vedere pitorească a Mării.

Începem dar cu cele mai de sémă edificii ale Constanței: Hotel Carol I și Palatul Primăriei Constanța, fiind siguri că satisfacem o dorință unanimă.

Acest Hotel a fost clădit la anul 1882 de către „Company Limited“ engleza.

É admirabil situat pe țărmul Mării, pe o înălțime considerabilă la punctul unde începe bulevardul.

Fațada grandioasă cu numeroasele-i ferestre ȳ dau o înfașurare splendidă.

Cuprinde 90 de camere și salóne spațioase cu balcóne, minunat mobilate.

Se găsesc băi calde și reci în fie-care etaj al hotelului.

Ca distracțiuni se găsesc: cercuri, piano, serate familiare, bal în fie-care săptămâna, excursiuni pe mare, bărci la dispoziția amatorilor.

În curînd hotelul va fi luminat cu electrică.

D. Louis M. J. Kremer, directorul actual al hotelului, avu amabilitatea să ne arate planul despărțirii încăperilor și să ne plimbe prin fie-care cameră ale celor 3 etaje.

În anul acesta au făcut paștile 16 familii în hotel Carol, lucru ce nu se întâmpla sub vechea direcțiune, de óre-ce pe de o parte iarna rămânea închis pentru vizitatori, iar pe de altă prețurile camerilor erau cu mult mai scumpe.

În numărul viitor vom da o vedere a mării din apropierea acestui edificiu, care pune Constanța sub adevărata ei lumină.

Primăria Constanței e o clădire solidă construită în anul 1885, sub primariatul d. M. Kóiciu.

Exteriorul ca și interiorul acestei mărețe clădiri îți farmecă privirea. Camerele sunt spațioase și igienice, sala consiliului și salile de așteptare asemenea sunt demne de un edificiu care impune respect și admirațiune vizitatorului.